

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ PETROL REZERVİ, ÜRETİMİ VE TPAO

Sebahattin ULAY

TPAO ADIYAMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
0 416 2272811 sulay@tpao.gov.tr

1. GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDE TPAO FAALİYETLERİ

TPAO 10 Aralık 1954 yılında kurulmuştur. Bu tarihe kadar MTA tarafından yapılmakta olan petrol arama ve üretim faaliyetleri kurumumuzca yürütülmeye başlanmıştır. Ortaklığımızın yurt içinde üç bölge müdürlüğü bulunup, bunun iki adedi Güneydoğu Anadolu Bölgesi içindedir. Bu bölge müdürlükleri Batman ve Adıyaman bölge müdürlükleridir. Bu müdürlüklere ait özet bilgiler aşağıda verilmiştir.

1.1 Batman Bölge Müdürlüğü (1954) :

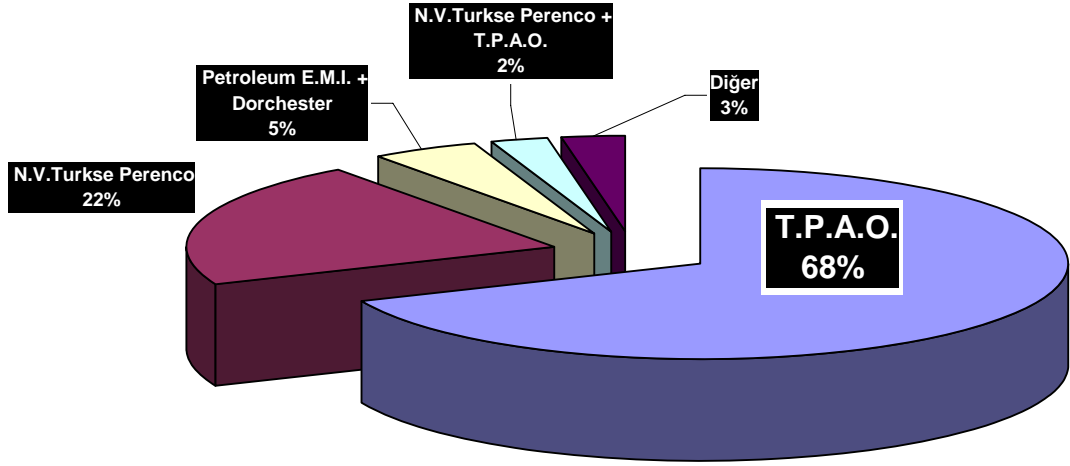
Bu zamana kadar toplam 55 sahada petrol keşfi gerçekleştirilmiş olup halen 31 sahada 568 kuyuda üretim yapılmaktadır. Bölgemizdeki kuyuların 466 adeti scr (atbaşı) , 74 adeti pcp (vida), 28 adeti esp (elektrikli dalgıç) pompa sistemleri ile toplam günlük 19.000 varil ham petrol üretimi yapmaktadır.

1.2. Adıyaman Bölge Müdürlüğü (1992) :

1971 yılında Ortaklığımızın Adıyaman Sahasında keşfini takiben, bu güne kadar toplam 27 sahada petrol keşfi gerçekleştirilmiş olup halen 20 sahada 167 kuyuda üretim yapılmaktadır. Bölgemizdeki kuyuların 95 adeti scr (atbaşı) , 9 adeti pcp (vida), 63 adeti esp (elektrikli dalgıç) pompa sistemleri ile toplam günlük 10.100 varil ham petrol üretimi yapılmaktadır.

2. GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ PETROL REZERVLERİ VE ÜRETİMİ

Türkiye'nin 2003 yılı sonu itibariyle üretilebilir petrol rezervlerinin petrol üretim şirketlerine dağılımı Şekil 1'de verilmiştir. Buna göre kalan rezervlerin %68'i TPAO tarafından üretilecektir. Tablo 1'de ise 2003 yılı sonu itibariyle üretilebilir petrol rezervlerinin miktarları belirtilmiştir.

Şekil 1. Türkiye'nin 2003 Yılı Sonu İtibariyle Kalan Petrol Rezervlerinin Üretim Şirketlerine Dağılımı

Tablo 1. 2003Yılı İtibariyle TPAO-TÜRKİYE Rezervleri

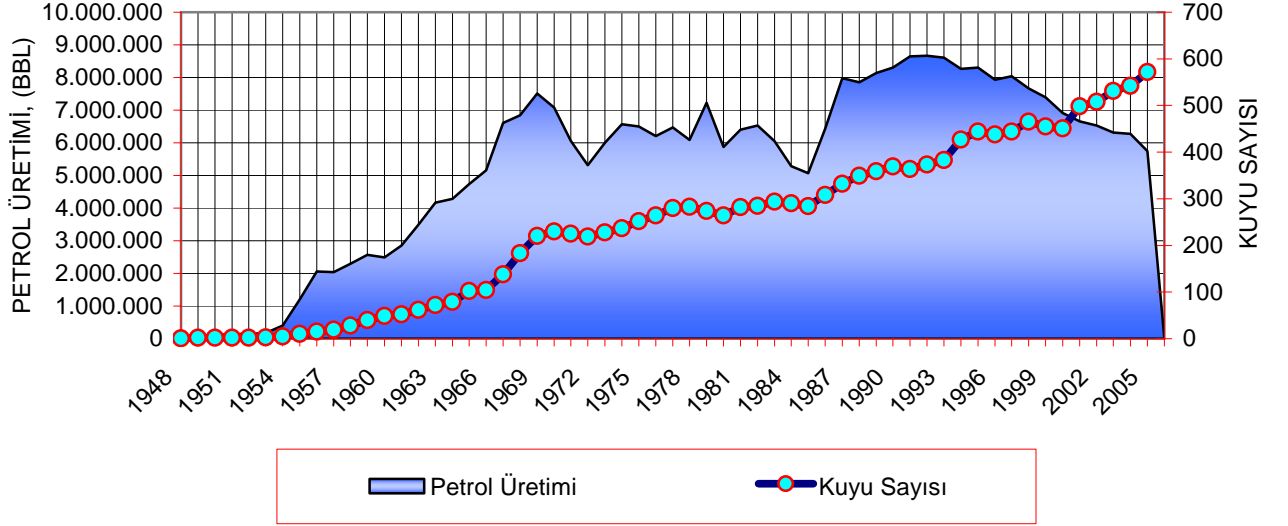
Şirket	Rezervardaki petrol (*)	Üretilebilir petrol	Kümülatif üretim	Kalan üretilebilir petrol
	Varil Bbls	Varil Bbls	Varil Bbls	Varil Bbls
T.P.A.O.	4 420 382 555	641 362 109	439 719 317	201 642 792
DİĞER	1 198 757 993	498 235 330	405 397 302	92 838 028
Toplam	6 419 140 548	1 139 597 439	845 116 619	294 480 820

(*) İspatlanmış, muhtemel ve mümkün rezervler toplamıdır.

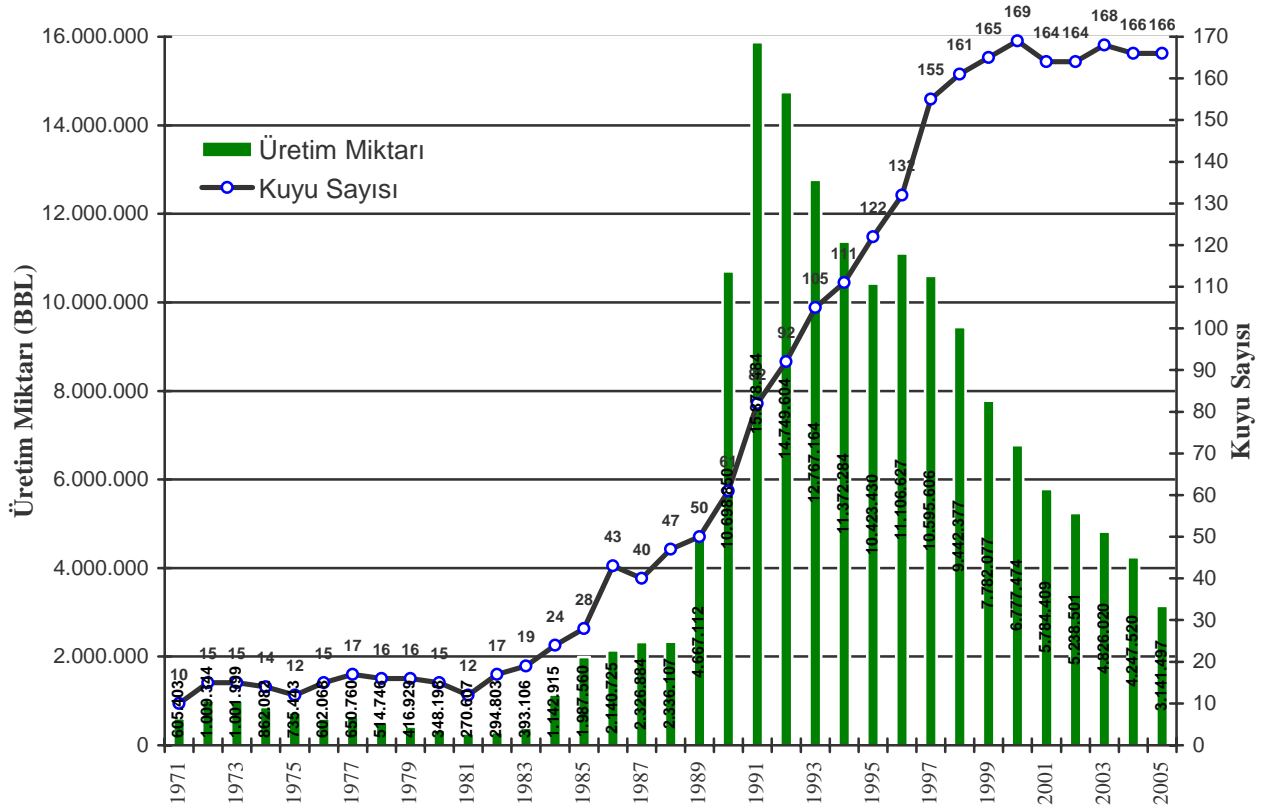
Güneydoğu Anadolu Bölgesinde TPAO'nun iki önemli petrol üretim sahası vardır. Bunlardan birincisi ve en önemlisi Batman bölgesi petrol üretim sahasıdır. Batman Bölgesinin yıllara göre petrol üretimi Şekil 2'de verilmiştir. Bu grafikten en fazla üretimin 1992-1994 yıllarında elde edildiği görülmektedir. Kuyu sayısı da yıllara göre artış göstermiş ve 568'e ulaşmıştır.

Adıyaman petrol üretim sahasına ait üretim değerleri ve kuyu sayısı ise Şekil 3'te gösterilmiştir. Şekilden de anlaşıldığı üzere bu bölgede de en fazla üretim 1991 ve 1992

yıllarında gerçekleşmiştir. Bu bölgedeki kuyu sayısı da yıllara göre artış göstermiş ve 166'ya ulaşmıştır.

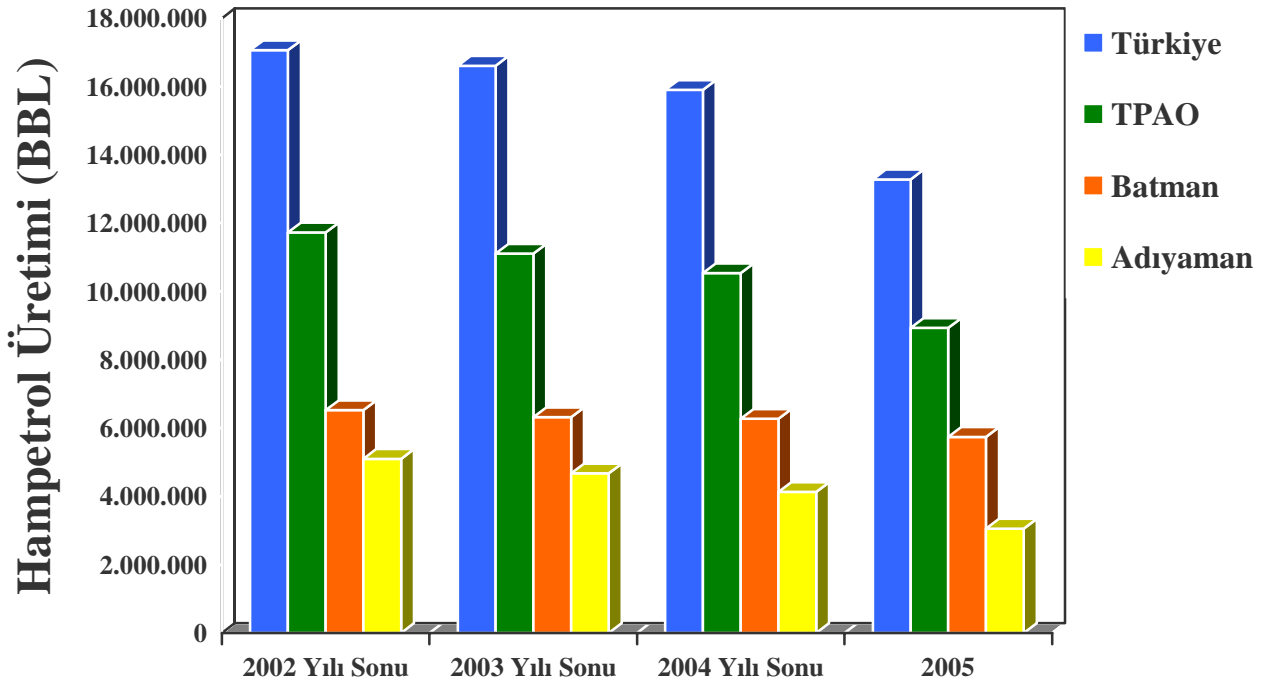

Şekil 2. Batman Bölgesi'nin Yıllara Göre Petrol Üretimi ve Kuyu Sayısı

Şekil 3. Adıyaman Bölgesi'nin Yıllara Göre Petrol Üretimi ve Kuyu Sayısı

Türkiyedeki petrol üretiminin yıllara göre değişimi Şekil 4'de gösterilmiştir. Şekilden de görüldüğü üzere Türkiye'deki petrol üretiminin büyük bir kısmı TPAO tarafından yapılmaktadır. TPAO'nun üretiminin tamamına yakını ise Batman ve Adıyaman Bölgelerinden elde edilmektedir.

Şekil 4. Türkiye'de Petrol Üretimi ve TPAO Üretimi

3. SONUÇ

TPAO Türkiye'de petrol arama ve üretme çalışmalarında çok önemli bir konumdadır. Ülkemizdeki petrol kaynaklarının %70'e yakın kısmı bu kuruluş tarafından değerlendirilmektedir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi ise TPAO için en önemli petrol yataklarına sahip bölgedir. Ülkemizdeki petrol üretiminin önemli bir kısmı Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yapılmaktadır. Dolayısıyla Güneydoğu Anadolu Bölgesi ülkemiz için önemli bir petrol ve dolayısıyla enerji kaynağıdır.